

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sifre Ḳodesh

‘im targumim u-ve’urim mi-meḥabrim shonim

Sefer Ba-midbar

Landau, Moses I. Landau, Moses I.

Prag, 597 [1836 oder 1837]

א רבדמב

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-8951

במדבר א

תרגום אשכנזי א

יניח ד' שיטין פנויות, ויתחיל כחחלת שיטה ה'.

א (א) וידבר יהוה אל-משה
במדבר סיני באהל מועד
באחד לחדש השני בשנה השנית
לצאתם מארץ מצרים לאמר:
(ב) שאו את ראש כר-עדת בני-
ישראל למשפחתם לבית
אבתם במספר שמות כל-זכר
לגלגלתם: (ג) מן עשרים שנה

א (א) אם ערשטען טאנע דעם
צווייטען מאנאטס, אים
צווייטען יאהרע איהרעס אויס-
צוגם אויס דעם לאנדע מצרים
רעדעטע דער עוויגע מיט משה
אין דער וויסטע סיני, אים
שטייטס צעלמע, אונד שפראך:
(ב) געהט דיא סוממע דער
גאנצען געמיינדע דער קינדער
ישראל'ס אויף, נאך איהרען
געשלעכטערן אונד פאמיליען,
מיט אנצייגע דער נאמען, אל-
לעס מענגליכע, הויפט פיר
הויפט; (ג) פאן צוואנציג יאה-
רען

ומעלה

תרגום אונקלוס

ר ש י

א (א) ומליל יי עם משה במדברא דסיני
במשכן זמנא בחד לירחא הנינא
בשחא חניחא למפקהון מארעא דמצרים
למימר: (ב) קבלו יח חושבן כל בנשחא
דבני ישראל לזרעיתהון לבית
במנין שמרון כל דכורא לגולגלתהון:
(ג) מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק
הילא

א (א) ומליל יי עם משה במדבר סיני באהל
לחדש - מתוך חייבתן לפניו מונה
אותם כל שעה כשילאו ממלכים מואן
וכשנפלו בעגל מואן לידע הנותרים כשנא
להשרות שכינתו עליהם מואס באחד
בניסן הוקם המשכן ובאחד באייר מואס:
(ב) למשפחותם - דע מנין כל שנט ושנט:
לבית אבותם, מי שאביו משנט אחד ואמו
משנט אחר יקום על שנט אביו: לגלגלותם.
על ידי שקלים בקע לגלגולת:
(ג) כל

ב א ו ר

א (א) במדבר סיני באהל מועד, בעבור שהפסיק במלות השמיטה והיובל שאמר שהיה צהר
סיני (כי על המלוה הזאת הזהירם ביום מתן תורה בכרות ברית את ישראל נאמר והשביעית
חשמטנה ונטעמה וגו', ועמ"ש בנאור משפטים ופ' תשא) חזר ואמר שהיה הדבור הזה במדבר
סיני באה"מ ככל הדברות אשר הזכיר מחמת ס' ויקרא וכן יהיו כלם מואן ואילך באה"מ, כי
מעת שהוקם המשכן ויקרא אליו השם מאהל מועד לא נדבר לו אלא משם (הרמב"ן), וכן כתב
הראב"ע, להודיע כי לא עלה משה על הר סיני אחר היות הכבוד באהל מועד, ע"כ. וכן נראה
מלשון הפסוק שהדבור הי' תמיד מאה"מ, שאמר ונבא משה אל אה"מ וגו' וישמע את הקול וגו'
וידבר אליו (להלן ז' פ"ט): באחד לחדש השני, לפי שעתה הוזכרו להיות נכונים למסעיהם
לא"י שהיו נעשים לחדש הזה ועלה הענין ויסעו למסעיהם ממדבר סיני, לכן כוה למנותם בא'
לחדש הזה, ושלא ימנו ב"א מני עשרים שנה ומעלה הראוים ללאת בנבא המלחמה, ואח"כ כוה
לסדרם על סדר הדגלים שיהיה לכל שנט ושנט מקום קבוע בנסעו ובחנותו: (ב) שאו, ת"א
ויב"ע קבילו וכן מתורגם בל"א (חוי"פנעהמען): אח ראש, מספר הכללי, ומבאר שלא ימוס אחד
אחד לדעת מספר הכללי לכד ב"א למשפחות' לבית אבות, ר"ל שב"א יתיחס למשפחותיהם ומשפחות לשנטן
ועי"ז ידעו גם מספר הפרטי של כל שנט ושנט, ויחזקו שבעבור זה היה השם שיקחו אתם את
נשיאי השנטיים שיהיה כל נשיא מונה פרטי שנטו ואח"כ ימסור ב"א המנין למשה: לגלגלתם, נקרא
ראש האדם כן לפי שהוא עגול כגלגל ושרשו גלל ונכפלה הפ"א והלמ"ד כמו מן קדד קדקד שער,

הרגום אשכנוי

רעו אן אונד דאריבער, וואס
דיענסט טהון קאן אין ישראל,
זאלט איהר מיסטערן, דוא
אונד אהרן, נאך איהרען העע-
רען; (ד) פאן יעדעם שטאממע
זאל אייך איין מאן אין דייע-
זעם געשעפטע ביאשטעהען,
איין מאן, דער דאז הויפט זיי-
נער פאמיליע איזט. (ה) דייע-
זעס זינד דיא נאמען דער מעני-
נער, דיא אייך ביאשטעהען
זאללען, פאם שטאממע ראוב:
אליצור זאָהן שדיאור; (ו) פאם
שטאממע שמעון: שלמיאל זאָהן
צורישרי; (ז) פאם שטאממע
יהודה: וחשון זאָהן עמינדב;
(ח) פאם שטאממע יששכר:
נתאל זאָהן צער; (ט) פאם
שטאממע זבולון: אליאב זאָהן
ה'ון; (י) פאן דען קינדערן
יוסף'ס, פאן אפרים: אלישמע
זאָהן עמיהוד; פאן מנשה:
גמליאל

ר ש י

(ג) כל יולא לבא. מגיד שאין יולא לבא
פחות מכן עשרים: (ד) ולתנס יהיו.
בשתפקדו לותם יהיו עמנס נשיא כל
שנט ושנט:

אלה

במדבר א

ומעלה כל יצא צבא בישראל
תפקדו אתם לצבאתם אתה
ואהרן: (ד) ואתכם יהיו איש
איש למטה איש ראש לבית-
אבתיו הוא: (ה) ואלה שמות
האנשים אשר יעמדו אתכם
לראובן אליצור בן שדיאור:
(ו) לשמעון שלמיאל בן-
צורישדי: (ז) ליהודה נחשון בן-
עמינדב: (ח) ליששכר נתאל
בן צוער: (ט) לזבולון אליאב בן-
חלון: (י) לבני יוסף לאפרים
אלישמע בן עמיהוד למנשה

גמליאל

חרגום אונקלום

חילא בישראל תאנון יתהון לחיליהון את
ואהרן: (ד) ועמכון יחון גברא גברא לשבטא
גבר ריש לבית אבהתוהי הוא: (ה) ואלין
שמהת גובריא די יקומון עמכון לראובן
אליצור בר שדיאור: (ו) לשמעון שלמיאל בר צורישדי: (ז) ליהודה נחשון
בר עמינדב: (ח) ליששכר נתאל בר צוער: (ט) לזבולון אליאב בר חלון:
(י) לבני יוסף לאפרים אלישמע בר עמיהוד למנשה גמליאל בר פדהצור:

לבנימין

ב א ו ר

ונמלא המשקל הזה כמו"לס וסגו"ל עומר לגלגלח, בקע לגלגלח וממנו נאמר בכנוי נק"ח במקום
החול"ם גלגלח"ו כמו מן קטר"ח קטר"ח, וממה שמלחנו ותרן גלגלח"ו (שופטים ט' כ"ג), ואת
גלגלח"ו תקעו (ד"ה א' יו"ד יו"ד), נוכל לומר מדרך סגור שנהפך ממנו גלגלח"ו שהסגור"ל הראשון
ישתנה לפת"ח בכנוי, כמו מן משמרת מ'שמרת"ו, ואין ענין הנמוב שימנוס בראשם כ"א ע"י
שקלים בקע לגלגלח שהרי כבר הוזכר שלא ימוס כי אס על ידי כופר נפסס: (ג) כל יצא
צבא, יתכן שמלת לבא תואר הפעל הוא לכך לא נאמר בלבא בשמוש הני"ת, והשעור יליאת
לבא: תפקדו, לשין פקידה במקום הזה והדומים אליו ענינו ההשקפה על סדר מערכת העס
ומספרו

כ מ ד ב ר א

גַּמְלִיאַל בֶּן־פְּדֵה־צֹר: (יא) לְבַנְיָמִן
אֲבִידֹן בֶּן־גְּדֵעֹנִי: (יב) לְדָן אַחִיעֶזֶר
בֶּן־עַמִּישַׁדַּי: (יג) לְאֲשֶׁר פְּגַעִיאל
בֶּן־עַכְרֹן: (יד) לְגֵר אֱלִיסָף בֶּן־
דְּעוּאֵל: (טו) לְנַפְתָּלִי אַחִירַע בֶּן־
עֵינָן: (טז) אֵלֶּה קְרִיאֵי הָעֵדָה
נְשִׂאֵי מִטּוֹת אֲבוֹתָם רֵאשִׁי
אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל הֵם: (יז) וַיִּקַּח מֹשֶׁה
וְאָהָרֹן אֶת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר

ת ר ג ו מ א ש כ נ ו י ב

גמליא ואהן פדה צור; (יא) אֶתָם
שטאממע בנימין: אבירן ואהן
גדעוני; (יב) אֶתָם שטאממע דן:
אחיעזר ואהן עמישדי; (יג) אֶתָם
שטאממע אשר: פגעיאל ואהן
עכרון; (יד) אֶתָם שטאממע גר:
אליסף ואהן דעואל; (טו) אֶתָם
שטאממע נפתלי: אחירע ואהן
עינן. (טז) דיעזעס זינד דיא
פער אדרנעטען דער געמיינע,
דיא פירשטען איהרער פֿאָר
טערליכען שטעממע; זיא וואַ
רען דיא הייפטער דער
נאציאָן. (יז) משה אונד
אהרן נאחמען אלאַ דיא מענע
נער

קרואי קרי נקבו

ת ר ג ו מ א ו נ ק ל ו מ

(א) לְבַנְיָמִן אֲבִידֹן בֶּן־גְּדֵעֹנִי: (יב) לְדָן
אַחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדַּי: (יג) לְאֲשֶׁר פְּגַעִיאל
בֶּן־עַכְרֹן: (יד) לְגֵר אֱלִיסָף בֶּן־דְּעוּאֵל:
(טו) לְנַפְתָּלִי אַחִירַע בֶּן־עֵינָן: (טז) אֵלֶּה
קְרִיאֵי הָעֵדָה נְשִׂאֵי מִטּוֹת אֲבוֹתָם רֵאשִׁי
אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל הֵם: (יז) וַיִּקַּח מֹשֶׁה
וְאָהָרֹן אֶת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
דאחשרשו

ב א ו ר

ומספרו ותקין לאמו ובאו (ונל"א חוטטערן): (טז) אלה קריאי העדה, הנקראים לכל
דבר חשיבות שנעדה, כאשר אמר נשיאי מטות אבותם. (רש"י ורלב"ע): ראשי אלפי ישראל,
כי היו בכל שבע כמה שרי אלפים והנשיא היה ראש לכל אלפי שבטו. (יז) ויקח משה
ואהרן, כשיקדים הפעל לפועל אז אינו שומר לא את האין ולא את המספר, וכן אשר שקד
משה ואהרן ונשיאי (להלן מ"ד), כי ה' ראוי ויקחו, אשר שקדו: אשר נקבו. מענין נקבה שברך,
לשון פרישה, ולפי שנגזרת חפ"נ העבר בנין נפעל ופעל הוא על תמונה אחת, וכן יטעה המושב
שהכו"ן

ה מ ע ר

א (יז) ויקח, ת"א ודבר, ובספרים מדויקים כתוב ונסיב, והמתורגמן התעה את המעתיקים
להגייה ודבר, באמרו בשרש דבר ובשרש: "נסב: כל ל' לקיח' הנופל על אדם מתורג'
בלשון דבר כמו ויקח ה' אלהים את האדם (בראשית ב' ט"ו), ותקח האשה בית פרעה (שם י"ב ט"ו)
ותקח האשה את שני האנשים (יהושע ב' ד') ע"כ. הנה כל הראיות שהביא, ענין נהיגה הן, בלישנא
דבר בארמי ובאשר יעיד בכלם הענין הנא אחריו, באדם אמר ויניחהו בן עזר, בשרה הימה הנהיג'
לבית פרעה, ורחב העלתם הגגה ולפנתם שם, וכמהם ת"א ויקח בלק את בלעם (לקמן ב"ג ד'
וב"ד ל"א), ודבר, לפי שבא אחריהם המקום שהביאו שם, וגם אם לא נזכר המקום והוא מובן
מענינו כמו ויקח אברהם את ישמעאל בנו וגו' (בראשית י"ז כ"ד) כי הוא הולכים להמול אותם;
אולם כל לשון לקיחה שאין הענין יורה על הנהיגה ממקום למקום כ"ל בתרגום לשון נסיב א

תרגום אשכנזי

נער, דיא מיט נאמען היער
בענענעט וואָרדען צו הילפֿע,
(יח) ליעסען דיא גאַנצע גע-
סיינע אַם ערשטען טאָגע דעם
צווייטען מאָנאַטס צוואַממען
קאַממען, דאַס זיא זיך אַננע-
בען נאָך איהרען געשלעכטערן
אונד פֿאַמיליען, מיט אַנצייגע
איהרער נאָמען פֿאַן צוואַנציג
יאָהרען אָן אונד דאַריבער,
הויפט פֿיר הויפט; (יט) זאָ וויא

ב מ ד ב ר א

נִקְבוּ בְּשֵׁמוֹתַי: (יח) וְאֶת כָּל-
הָעֵדָה הִקְהִילוּ בְּאַחַד לַחֲדָשׁ
הַשָּׁנִי וַיְתִילְדוּ עַל-מִשְׁפַּחְתָּם
בְּבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת
מִבְּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה
לְגַלְגַּלְתָּם: (יט) כֹּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת-מֹשֶׁה וַיִּפְקְדֵם בְּמִדְבַּר

סיני
דער עוויגע דעם משה בעפֿאַהלען האַטטע, אַלואַ מוסטערטע ער זיא אין דער וויסטע
סיני

ר ש י

לו כאן נשמו': (יח) ויתילדו על משפחותם.
הביאו ספרי ימוסיהם ועדי חוקת לידתם
כל אחד ואחד להתיחס על השנת:
אך
עשרין שנין וליעלא לגלגלתהון: (יט) כמא דפקיד ייית משה ומנגון במדברא

תרגום אונקלוס

דאָתפֿרשוּ בְּשֵׁמוֹתָיו: (יח) וְיֵת כָּל כְּנִשְׁתָּא
כְּנִשְׁוּ בְּחַד לְיִרְחָא תְּנִינָא וְאַתְיַחְסוּ עַל
זְרַעֵיהֶון לְבֵית אֲבֵיהֶון בְּמִנְיֵן שְׁמֵהֶון מְבַר
(יט) כְּמֹא דְפִקִּיד יֵיִת מֹשֶׁה וּמְנַגֵּן בְּמִדְבַּרְא

דסיני

ב א ו ר

שהנו"ן במלת נקבו מן השרש ודגש הקו"ף לסימן בנין פעל, ושנ הפעל על משה ואהרן שהם
הפועלים, לכן הוסיף רש"י לנאר אשר נקנו (לו כאן) בשמות ר"ל שהדבור הוא מהנפעלים כי
הנו"ן לסימן הנפעל והדגש לחסרון נו"ן השרש: (יח) הקהילו באחד לחדש, יזכור וזיוות משרע"ה
במלות השם כי ביום הדבור לקח את הנשיאים והקהיל את העדה והתחיל לפקוד אתם, אבל
לא נשלים המנין ביום אחד ולכך חזר ואמר ויפקדם במדבר סיני, להודיע שהיה המנין במקום
ההוא לא ביום ההוא. (הרמב"ן): ויתילדו, הביאו ספרי ימוסיהם ועדי חוקת לידתם להתיחס
על השנת (רש"י), וכן ת"א וינ"ע אחיחסו, ואין הנוגה שהיו לריבין להביא שטר ועדים על
זה כמו שהבין הרמב"ן ז"ל מלשון רש"י והשיג עליו, אלא שכל אחד חקר לדעת ימוסו אס ע"פ
ספר או ע"י עדים וראיות, וזה ענין ההתפעל, ויתילדו, נתנו לנ לדעת תולדתם, וכריך לדעת
שבעתיד מבנין נפעל וכל בנין החפעל מגורה זו ישתנה לפעמים פ"א הפעל יו"ד לוי"ו כמו
בהולד לו, מאה שנה יולד, והחידו את עונם, ועם ישראל יתובח, ופעמים תשאר היוד,
כמו ירה יירה, מעמי הארץ מחיהדים וכן ויתילדו: (יט) ויפקדם, הוי"ו המהפכת במלה הזאת
היא

ה מ ע מ ר

וכל לקיחת אשה מתורגס כן. (דצרי המדפיס). (יח) ויתילדו, אמר המנאר: , וכריך
לדעת שבעתיד מבנין נפעל וכל בנין החפעל מגורה זו, ישתנה לפעמים פ"א הפעל יו"ד לוי"ו
כמו בהולד לו וכו' ". ובאמת ביגם ככל הבנין נפעל הדין כן אך שבעבר וכינוני תהיה הוי"ו נח נסתר,
ובעתיד מקור וכווי תבוא בתנועה; וגם אין זה נפעל לפעמים, אולם החלוק הזה יסודו
במשפט הלשון; ואם מלינו: ירה יירה על דרך השלמים לזר חשש, כאשר מלינו בהפעיל:
הישר לפני דרכך (תהלים ה' ט') גם כן על משקל השלמים; אולם בהתפעל אינו מחוקו להשתנות
לוי"ו, כי הפיעל וההתפעל משפט אחד לקן, כוודע ליודע דקדוק לשון העברית.

ב מ ד ר א

תרגום אשכנזי ג

סיני: (כ) ויהיו בני-
ראובן בכר ישראל תולדתם
למשפחתם לבית אבתם במספר
שמות לגלותם כל-זכר מן
עשרים שנה ומעלה כל יצא
צבא: (כא) פקדיהם למטה ראובן
ששה וארבעים אלף וחמש
מאות: פ

סיני. (כ) דא ווארען דיא נאכ-
קאממען ראובן, דעם ערשטגע-
בארנען ישראל'ס, נאך איה-
רער הערקונפט, געשלעכטערן
אונד פאמיליען, מיט אנציי-
גע דער נאמען, הויפט פיר
הויפט אללעס מענגליכע פאן
צוואנציג יאהרען אן אונד
דאריבער, וואס דיענסט טהון
קאן; (כא) דיא געמוסטערטען
פאם שטאטמע ראובן: זעכס
אונד פיערציג טויזענד פניף
הונדערט. (כב) פאן דען נאכ-
קאממען שמעון נאך איהרער
הערקונפט, געשלעכטערן
אונד פאמיליען; דיא געמו-
סטערטן מיט אנצייגע דער נא-
מען, הויפט פיר הויפט, אללעס
מענגליכע פאן צוואנציג יאה-
רען אן אונד דאריבער, וואס
דיענסט טהון קאן; (כג) דיא
געמוסטערטען פאם שטאמ-
מע שמעון: ניין אונד פנינע-
ציג טויזענד דרייא הונדערט.
(כד) פאן דען נאכקאממען גר
נאך איהרער הערקונפט, גע-
שלעכטערן

(כג) לבני שמעון תולדתם
למשפחתם לבית אבתם פקדיו
במספר שמות לגלותם כל-
זכר מן עשרים שנה ומעלה
כל יצא צבא: (כג) פקדיהם
למטה שמעון תשעה וחמשים
אלף ושלש מאות: פ

(כד) לבני גר תולדתם למשפחתם
לביח

תרגום אונקלוס

דסיני: (כ) והיו בני ראובן בוכרא דישראל תולדתהון לזרעיתהון לביח אכהתהון
במנין שמהן לגולגלתהון כל דכורא מבר עשרין שנין ולעילא כל גפיק חילא:
(כא) מניניהון לשבטא דראובן ארבעין ושיחא אלפין וחמש מאה: (כב) לבני
שמעון תולדתהון לזרעיתהון לביח אכהתהון מניניהון במנין שמהן לגולגלתהון
כל דכורא מבר עשרין שנין ולעילא כל גפיק חילא: (כג) מניניהון לשבטא
דשמעון חמשים ותשע אלפין ותלת מאה: (כד) לבני גר תולדתהון לזרעיתהון
לביח

ב א ו ר

היא להמך המאמר ומנור הקודם עם הנמשך וענינה באשר ליהוה השם כן מקדם, וכן מתורגם
כל"א, ולא אמר ופקדום לפי ששכ על משה לנד שהוא העקר: (כא) פקדיהם, כנוי הכנים
שכ על פרטי השבט ולהלן אלל בני שמעון אמר ופקדיו בכנוי היסוד על השבט ככלל והמונן אמר:
ויהיו

לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שָׁמוֹת
מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל
יָצָא צָבָא: (כה) פְּקֻדֵיהֶם לְמִטָּה
גַּד חֲמִשָּׁה וָאַרְבָּעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ
מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים: פ

(כו) לְבָנֵי יִהוּדָה הַתּוֹלְדֹתָם
לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר
שָׁמוֹת מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה
כָּל יָצָא צָבָא: (כז) פְּקֻדֵיהֶם
לְמִטָּה יִהוּדָה אַרְבָּעָה וְשִׁבְעִים
אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: פ

(כח) לְבָנֵי יִשְׁשָׁכָר הַתּוֹלְדֹתָם
לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שָׁמוֹת מִבְּנֵי עֲשָׂרִים
שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל יָצָא צָבָא:
(כט) פְּקֻדֵיהֶם לְמִטָּה יִשְׁשָׁכָר
אַרְבָּעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וָאַרְבַּע
מֵאוֹת: פ

(ל) לְבָנֵי זְבוּלֹן הַתּוֹלְדֹתָם

לְמִשְׁפַּחְתָּם

שלעֲטֵעֵרֹן אונד פֶּאמִלִיעֹן
מיט אַנצִיגע דער נאַמען פֶּאָן
צוואַנציג יאהרען אָן אונד
דאַריבער, וואָס דיענסט טהון
קאַן: (כה) דיא געמוסטער=
טען פֶּאָם שטאַמע גר:
פִּינף אונד פִּיערציג טויוענד
זעכס הונדערט אונד פִּינף=
ציג. (כו) פֶּאָן דען נאַכקאַמ=
מען יהודה נאָך איהרער הער=
קינפֿט, געשלעכטערן אונד
פֶּאמִלִיעֹן, מיט אַנצִיגע דער
נאַמען פֶּאָן צוואַנציג יאהרען
אָן אונד דאַריבער, וואָס
דיענסט טהון קאַן: (כז) דיא
געמוסטערטען פֶּאָם שטאַמע
יהודה פִּיער אונד זעבענציג
טויוענד זעכס הונדערט.
(כח) פֶּאָן דען נאַכקאַממען
יששכר נאָך איהרער הער=
קינפֿט, געשלעכטערן אונד
פֶּאמִלִיעֹן, מיט אַנצִיגע דער
נאַמען פֶּאָן צוואַנציג יאהרען
אָן אונד דאַריבער, וואָס
דיענסט טהון קאַן: (כט) דיא גע=
מיסטערטען פֶּאָם שטאַמע
יששכר: פִּיער אונד פִּינפֿציג
טויוענד פִּיער הונדערט. (ל) פֶּאָן
דען נאַכקאַממען זכ לן נאָך
איה

תרגום אונקלוס

לְבֵית אֲבֹתָהוֹן בְּמִנֵּי שְׁמֹהֶן מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנִין וְלַעֲלָא כָּל גְּפִיק חִילָא:
(כה) מְנִינְהוֹן לְשִׁבְטָא דְגַד אַרְבַּעִין וַחֲמִשָּׁא אֶלְפִין וְשִׁית מֵאָה וַחֲמִשִּׁין: (כו) לְבָנֵי
יְהוּדָה הַתּוֹלְדֹתָהוֹן לְזִרְעִיתָהוֹן לְבֵית אֲבֹתָהוֹן בְּמִנֵּי שְׁמֹהֶן מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנִין
וְלַעֲלָא כָּל גְּפִיק חִילָא: (כז) מְנִינְהוֹן לְשִׁבְטָא דִּיהוּדָה שְׁבַעִין וָאַרְבַּעָא אֶלְפִין
וְשִׁית מֵאָה: (כח) לְבָנֵי יִשְׁשָׁכָר הַתּוֹלְדֹתָהוֹן לְזִרְעִיתָהוֹן לְבֵית אֲבֹתָהוֹן בְּמִנֵּי
שְׁמֹהֶן מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנִין וְלַעֲלָא כָּל גְּפִיק חִילָא: (כט) מְנִינְהוֹן לְשִׁבְטָא
דִּישְׁשָׁכָר חֲמִשִּׁין וָאַרְבַּעָא אֶלְפִין וָאַרְבַּע מֵאָה: (ל) לְבָנֵי זְבוּלֹן הַתּוֹלְדֹתָהוֹן

לזרעיתיהוֹן

ב מ ד ב ר א

לְמִשְׁפַּחְתֶּם לְבֵית אֲבֹתֵיכֶם
בְּמִסְפַּר שָׁמֹת מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה
וּמֵעֵלָה כֹּל יֵצֵא צָבָא: (לא) פְּקֻדֵיהֶם
לְמִטָּה זְכוּרָן שִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים
אַלְף וָאַרְבַּע מֵאוֹת: פ

(לב) לְבָנֵי יוֹסֵף אֶפְרַיִם
תּוֹלְדֹתֵם לְמִשְׁפַּחְתֶּם לְבֵית
אֲבֹתֵיכֶם בְּמִסְפַּר שָׁמֹת מִבְּנֵי עֲשָׂרִים
שָׁנָה וּמֵעֵלָה כֹּל יֵצֵא צָבָא:

(לג) פְּקֻדֵיהֶם לְמִטָּה אֶפְרַיִם
אַרְבָּעִים אַלְף וַחֲמִשׁ מֵאוֹת: פ
(לד) לְבָנֵי מְנַשֶּׁה תּוֹלְדֹתֵם
לְמִשְׁפַּחְתֶּם לְבֵית אֲבֹתֵיכֶם בְּמִסְפַּר
שָׁמֹת מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמֵעֵלָה
כֹּל יֵצֵא צָבָא: (לה) פְּקֻדֵיהֶם לְמִטָּה

מְנַשֶּׁה שְׁנַיִם וְשָׁלֹשִׁים אַלְף
וּמֵאוֹת: פ

(לו) לְבָנֵי בְנִימִן תּוֹלְדֹתֵם

לְמִשְׁפַּחְתֶּם

ת ר ג ו מ א ש כ נ ו ד

איהרער הערקונפֿט געשלעכט
טערן אונד פֿאַמיליען, מיט
אַנצייגע דער נאַמען, פֿאַן
צוואַנציג יאהרען אָן אַיך
דאַריבער, וואָס דיענסט טהון
קאַן: (לא) דיא געמוסטערטען
פֿאַם שטאַמע זכּולן: זיעכען
אונד פֿינפֿציג טויענד פֿיער
הונדערט, (לב) פֿאַן דען נאַכֿ
קאַמען יוסף: פֿאַן דען קינֿ
דערן אפרים נאך איהרער
הערקונפֿט געשלעכטערן אונד
פֿאַמיליען, מיט אַנצייגע דער
נאַמען פֿאַן צוואַנציג יאהרען
אָן אונד דאַריבער, וואָס
דיענסט טהון קאַן: (לג) דיא געֿ
מוסטערטען פֿאַם שטאַמע
אפרים: פֿיערציג טויענד פֿינף
הונדערט, (לד) פֿאַן דען נאַכֿֿ
קאַמען מנשה נאך א הרער
הערקונפֿט געשלעכטערן אונד
פֿאַמיליען, מיט אַנצייגע דער
נאַמען פֿאַן צוואַנציג יאהרען
אונד דאַריבער, וואָס דיענסט
טהון קאַן: (לה) דיא געמוסֿט
טערטן פֿאַם שטאַמע מנשה:
צוויי אונד דרייסיג טויענד
צוויי הונדערט, (לו) פֿאַן דען
נאַכֿקאַמען בנימן, נאך איהֿ

רער

ת ר ג ו מ א ו נ ק ל ו ס

לזרעיהוון לבית אבהיהוון במנין שמדון מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק
חילא: (לב) מניניהוון לשבטא דזבולן חמשין ושבע אלפין וארבע מאה: (לג) לבני
יוסף לבני אפרים תולדהוון לזרעיהוון לבית אבהיהוון במנין שמדון מבר
עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא: (לד) מניניהוון לשבטא דאפרים ארבעין
אלפין וחמש מאה: (לה) לבני מנשה תולדהוון לזרעיהוון לבית אבהיהוון
במנין שמדון מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא: (לו) מניניהוון
לשבטא דמנשה תלחין וחריין אלפין ומאתון: (לז) לבני בנימין תולדהוון
לזרעיהוון

למשפחתם לבית אבתם במספר
שמות מִבְּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה
כָּל יֵצֵא צָבָא: (ל) פְּקֻדֵיהֶם לַמִּטָּה
בְּנֵימָן חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלְפֵי
וְאַרְבַּע מֵאוֹת: פ

(לח) לְבְנֵי דָן הוֹלְדֹתָם לַמִּשְׁפָּחָתָם
לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת מִבְּן
עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל יֵצֵא
צָבָא: (לט) פְּקֻדֵיהֶם לַמִּטָּה דָן
שָׁנִים וְשֵׁשׁ אֶלְפֵי וְשֶׁבַע
מֵאוֹת: פ

(מ) לְבְנֵי אֲשֵׁר הוֹלְדֹתָם
לַמִּשְׁפָּחָתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר
שְׁמוֹת מִבְּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה
כָּל יֵצֵא צָבָא: (מ) פְּקֻדֵיהֶם לַמִּטָּה
אֲשֵׁר אֶחָד וְאַרְבַּעַיִם אֶלְפֵי וְחֲמִשָּׁה
מֵאוֹת: פ

(מב) בְּנֵי נַפְתָּלִי הוֹלְדֹתָם
לַמִּשְׁפָּחָתָם

רער הערקונפֿט געשלעכטערן
אונד פֿאַמיליען, מיט אַנצײג
גע דער נאַמען פֿאַן צוואַנציג
יאהרען אָן אונד דאַריבער,
וואָס דיענסט טהוּקאָן: (ל) דיא
געמוסטערטען פֿאַם שטאַממע
בנימין: פֿינף אונד דרייסיג טויט
זענד פֿיער הונדערט. (לח) פֿאַן
דען נאַכקאַממען דן נאך איה
רער הערקונפֿט געשלעכטערן
אונד פֿאַמיליען, מיט אַנצײג
גע דער נאַמען פֿאַן צוואַנציג
יאהרען אָן אונד דאַריבער,
וואָס דיענסט טהוּ קאָן:
(לט) דיא געמוסטערטען פֿאַם
שטאַממע דן: צוויי אונד
זעכציג טויענד זיעבען הונד
דערט. (מ) פֿאַן דען נאַכקאַמ-
מען אשׂר נאך איהרער הער-
קונפֿט געשלעכטערן אונד פֿאַ-
מיליען, מיט אַנצײגע דער נאַ-
מען פֿאַן צוואַנציג יאהרען אָן
אונד דאַריבער, וואָס דיענסט
טהוּן קאָן: (מ) דיא געמו-
סטערטען פֿאַם שטאַממע אשׂר:
איין אונד פֿירציג טויענד פֿינף
הונדערט. (מב) פֿאַן דען נאַכ-
קאַממען נפתלי נאך איהרער
הער=

תרגום אונקלום

לזרעיהוּן לְבֵית אֲבֹתָהוּן בְּמִנֵּי שְׁמֵהוּן מִבְּר עֶשְׂרִין שָׁנִין וְלַעִילָא כָּל נָפִיק
חִילָא. (ל) מִנְּיָהוּן לְשִׁבְטָא דְּבְנֵימָן תְּלָחִין וְחֲמִשָּׁה אֶלְפִין וְאַרְבַּע מֵאָה:
(לח) לְבְנֵי דָן הוֹלְדֹתָהוּן לְזִרְעֵיהוּן לְבֵית אֲבֹתָהוּן בְּמִנֵּי שְׁמֵהוּן מִבְּר עֶשְׂרִין
שָׁנִין וְלַעִילָא כָּל נָפִיק חִילָא: (לט) מִנְּיָהוּן לְשִׁבְטָא דָּן שִׁיתִין וְחֲרִין אֶלְפִין
וְשֶׁבַע מֵאָה: (מ) לְבְנֵי אֲשֵׁר הוֹלְדֹתָהוּן לְזִרְעֵיהוּן לְבֵית אֲבֹתָהוּן בְּמִנֵּי שְׁמֵהוּן
מִבְּר עֶשְׂרִין שָׁנִין וְלַעִילָא כָּל נָפִיק חִילָא: (מ) מִנְּיָהוּן לְשִׁבְטָא
דְּאֲשֵׁר אַרְבַּעִין וְחָד אֶלְפִין וְחֲמִשׁ מֵאָה: (מב) בְּנֵי נַפְתָּלִי הוֹלְדֹתָהוּן

לזרעיהוּן

ב מ ד כ ר א

לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שָׁמַת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
וּמַעְלָה כָּל יֵצֵא צְבָא: (מג) פְּקֻדֵיהֶם
לְמִטָּה נִפְתְּלֵי שְׁלֹשָׁה וְהַמְּשִׁים
אֵלֶיךָ וְאַרְבַּע מֵאוֹת: פ

(מד) אֵלֶּה הַפְּקֻדִים אֲשֶׁר פָּקַד
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּנְשֵׂי־אֵי יִשְׂרָאֵל
שָׁנִים עָשָׂר אִישׁ אִישׁ אֶחָד
לְבֵית-אֲבֹתָיו הָיוּ: (מה) וַיְהִיו כָּל-
פְּקֻדֵי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתָם
מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל-
יֵצֵא צְבָא בְּיִשְׂרָאֵל: (מו) וַיְהִיו
כָּל-הַפְּקֻדִים שֵׁשׁ-מֵאוֹת אֵלֶיךָ
וּשְׁלֹשָׁת אֲלָפִים וַחֲמִשׁ מֵאוֹת

וחמשים

ח ר ג ו מ א ו נ ק ל ו מ

לְזָרְעֵיחֲהוֹן לְבֵית אֲבֹתֵחֲהוֹן בְּמִנִּין שְׁמֵהוֹן מִבֶּן עֶשְׂרִין שָׁנִין וְלַעִילָא כָּל נְפִיק
חֵילָא: (מג) מִנִּינֵיהוֹן לִישִׁבְמָא דְנִפְתְּלֵי חֲמִשִּׁין וַחֲלַת אֲלָפִין וְאַרְבַּע מֵאָה: (מד) אֲלִין
מִנִּינֵיא דְמִנָּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּרְבֵרְבֵי יִשְׂרָאֵל חֲרֵי עֶשֶׂר גְּבָרִין גְּבָרָא חֵד לְבֵית אֲבֹתֵחֲהוּ
הָיוּ: (מה) וְהָיוּ כָּל מִנִּינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתֵחֲהוֹן מִבֶּן עֶשְׂרִין שָׁנִין וְלַעִילָא כָּל
נְפִיק חֵילָא בְּיִשְׂרָאֵל: (מו) וְהָיוּ כָּל מִנִּינֵיא שֵׁשׁ מֵאָה וַחֲלַת אֲלָפִין וַחֲמִשׁ מֵאָה

וחמשים

ב א ו ר

(מה) ויהיו כל פקודי בני ישראל, יודיע שלא הי' נכל אלה כ"א מנני עשרים ומעלה:
(מו) ויהיו כל הפקדים, עתה יודיע חשבון כלם בכלל, וכ"כ הראב"ע, ויהי לפ"ו פסוק מ"ה
מאמר לנדו ומלות סנן עשרים שנה וגו' הן נשוא המאמר, ויתכן שתהינה כמו מאמר מוסגר
לכך הועמדו בסופן נעעם מפסיק יותר מבחלתן כדינו תמיד, ובעבור שהפסיק הענין, שב
לומר שנית ויהיו כל הפקדים וגו', ואין בזה א"כ כ"א מאמר אחד וכן מתורגם כל"א: שש מאות
אלף, ובמנין הראשון כאשר לוס על מלאכת המשכן היו גם כן במספר הזה, ובפ' כי תשא הוקשה
לרש"י איך אפשר שבמנינים כרחוק זמן ז' חדשים להיות מספרם שזה, ובכאור שמות (ל"ח

כ"ו

ח ר ג ו מ א ו נ ק ל ו מ

הערקונפמט געשלעכטערקאונד
פאמיליען, מיט אנצייגע דער
נאמען פאן צוואנציג יאהרען
אן אונד דאריבער, וואס
דיענסט טהון קאן: (מג) דיא
געמיסטערטען פאם שטאממע
נפחלי: דרייא אונד פֿינפֿציג
טויזענד פֿיער הונדערט.
(מד) דיעזעס זינד דיא מוסטע-
רונגען, דיא משה אונד אהרן
נעכסט דען צוועלף פֿירכטען
ישראל'ס, פאן יעדער פֿאזי-
ליע איינעם, פֿארגענאממען.
(מה) אלוף ווארען אללע נע-
מוסטערטען דער קינדער
ישראל'ס נאך איהרען פֿאזי-
ליען פאן צוואנציג יאהרען אן
אונד דאריבער, וואס אין
ישראל דיענסט צו טהון טוינט,
(מו) אללע דיעזע געמוסטער-
טען צוואממען ווארען זעכס
הונדערט אונד דרייא טויזענד
פֿינף הונדערט אונד פֿינפֿציג.

דיא

תרגום אשכנזי

ב מ ד כ ר א

(מז) דיא לויס אַבער נאָך איה-
רען פֿאַמיליען זינד אונטער
איהנען ניכט מיט געמיסטערט
וואָרדען; (מח) דען דער עוויגע
האַטטע צו משה געוואָגט, וויא
פֿאַלגט: (מט) דען שטאַם לוי
אַלליין זאָללכט דוא ניכט מו-
סטערן, אונד איהרע אַנצאָהל
ניכט אויפֿנעהמען אונטער דען
קינדערן ישראל'ס. (נ) דוא
זאָללסט הינגעגען דען לויס
דאָ אַמט אויפֿטראַגען איבער
דיא וואָהנונג דעס צייגניס-
סעס, איבער אַללע גערעטהע
דערועלבען, אונד אַללעס, ו אַם

וְהַמְשִׁים: (מז) וְהַלְוִיִּם לְמִטָּה
אֲבֹתָם לֹא תִפְקְדוּ בְּתוֹכָם: ס
(מח) וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר:
(מט) אַךְ אֶת-מִטָּה לְוִי לֹא תִפְקֹד
וְאֶת-רֹאשֵׁם לֹא תִשָּׂא בְּתוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל: (נ) וְאַתָּה הִפְקֹד אֶת-
הַלְוִיִּם עַל-מִשְׁכַּן הָעֵדוּת וְעַל כָּל-
כֵּלָיו וְעַל כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ הִקָּה
יִשְׂאוּ אֶת-הַמִּשְׁכָּן וְאֶת-כָּל-כֵּלָיו

והז
דאָצו געהאָרט; זיא זאָללען דיא וואָהנונג אונד אַללעס דאָצו געהאָריגע גערעטהע טראַגען.

ר ש י

(מט) אַך אַת מעה לוי לא תפקוד. כדאי
הוא לגיון של מלך להיות נמוה לנדו.
דבר אחר לפה הקדוש ברוך הוא שעתידה
לעמוד גזירה על כל הנטוין מנן עשרים
שנה ומעלה שימותו במדבר אמר אל יהיו
בכלל לפי שהם שלי שלא טעו בעגל;
(ג) ואמה הפקד את הלויים. כמרגומו
מני לשון מנוי שרה על דבר שהוא
ממונה עליו כמו ויפקד המלך פקידים
(אסתר ב')

תרגום אונקלוס

וְהַמְשִׁין: (מז) וְלְוִיָּאֵי לְשִׁבְטָא דְאַבְהַתְחֹן
לֹא אַחְמַנְיָאוּ בִּיְהוּדָא: (מח) וּמִלִּיל יִי
עִם מֹשֶׁה לְמִימְרֵ: (מט) בְּרַם יַח שִׁבְטָא
דְלֵוִי לֹא תִמְגִי וַיַּח חוֹשְׁבֵנְהוֹן לֹא תִתְקַבַּל
בְּגוֹ בְנֵי יִשְׂרָאֵל: (נ) וְאַתְּ מְנִי יַח לְוִיָּאֵי עַל
מִשְׁכְּנָא דְמִהְדוּחָא וְעַל כָּל מְנוּהֵי וְעַל כָּל
דְלֵיָּה אִינוּן יִשְׁלוּן יַח מִשְׁכְּנָא וַיַּח כָּל מְנוּהֵי

ואינון

יורידו

ב א ו ר

כ"ו) יש ישוב נכון על קושייתו יע"ש: (מז) לא תפקדו, מורכב מננין הפעל והתפעל. והנה
הרב המחבר ספר יין לננון נחן עעס ראוי להרכנת הבנינים ע"ש. ויחנן לומר לפי שכל שנט
ושנט מנה את מסכר אנשיו, ולפי זה היה ראוי שיאמר בננין התפעל לנד, התפקדו
במיר"ק ה"א הבנין, ואולם היינו יכולים לומר שנטו להתפקד ולא עש' כאשר נלטו, לכך
הרכיב עליו בנין הפעל לומר שלא נלטו על כך, ונח הכיכבה הזאת באומר בלשון אשכנז
(זינד ניכט פֿערטאָנאָסט וואָרדען, זיך לו צוּסטען); (ג) ואהה הפקד את הלויים, עמה יבאר
הסנה על שלזה שלא למנות את הלויים בחוק בני ישראל כי הם לא יהיו בכלל אנשי הלכח,
אבל עבודתם תהי' במשכן וכל אשר לו: הפקד, היראת שרש הזה בננין הפעיל לשון מ וי על
אזים

ה מ ע ר

(מז) לא תפקדו, על דבר בנין הפעיל אשר יסדו המדקדקים האחרונים כנר מלתי אמרה
בספרי תל"ע ד פום פ ר א ג מהדורא חניו. א חלק ב' (כד קא"ע), כי אין נספי לדעתם מנמס
טעמים ע"ש. ולזה הלכתי בעקבות הראשונים אשר לא שערו זה הבנין כלל, ובמלת התפקדו
וכדומה, אשרו כי אך חלוף החנועות נהפך.

והם ישרתהו וסביב למשכן
 יחנו: (כא) ובנסע המשכן יורידו
 אתו הלויים ובחנת המשכן
 יקימו אתו הלויים והזר הקרב
 יומת: (כב) וחנו בני ישראל איש
 על-מחנהו ואיש על-דגלו
 לצבאתם: (כג) והלויים יחנו סביב
 למשכן העדת ולא יהיה קצף
 על-עדת בני ישראל ושמרו
 הלוים את-משמרת משכן

העדות

איהרע דיענסמע פֿעררישׁ.
 טען אונד זיך אום דיא וואָהנונג
 לאַגערן. (כא) ווען דיא וואָה-
 נונג פֿאַרטגעבראַכט ווירד,
 זאָללען דיא לויים זיא אויס-
 איינאַנדער נעהמען, אונד ווען
 זיא אירגענדוואַ בליבען זאָלל,
 מיססען דיא לויים זיא אויס-
 שלאַגען; איין געמיינער, דער
 הינצו טריטט, זאָלל דעם טאָ-
 דעם זיין. (כב) דיא קינדער
 ישראל'ס זאָללען זיך לאַגערן
 יעדער מאַן בייא זיינער טרופֿ-
 פע אונד בייא זיינער פֿאַחנע,
 נאָך איהרען הערען; (כג) דיא
 לויים זאָבער זאָללען זיך אום דיא
 וואָהנונג דעם צייגניססעס הע-

רום לאַגערן, דאָמיט קיין צאָרן אויף דיא געמיינע דער קינדער ישראל'ס קאָממע, דיא
 לויים זאָללען דיא געשעפֿטע בייא דער וואָהנונג דעם צייגניססעס צו פֿערוואַרגען האַבען.
 דיא

תרגום אונקלוס

ר ש י

ואינון ישמשוניה וסחור סחור למשכנא
 ישרון: (כא) ובמיטל משכנא יפרקון יתיה
 ליואי ובמישרי משכנא יקימון יתיה ליואי
 וחילוני דיקרב יתקטל: (כב) וישרון בני
 ישראל גבר על משרוהי וגבר על מיקסיה
 לחיליהון: (כג) וליואי ישרון סחור סחור
 למשכנא דסדהותא ולא יהי רוגזא על
 בנשתא דבני ישראל ויטרון ליואי ית מטרת

(כא) יורידו אותו. כמרגומו יפרקון כנפאין
 ליסע כמדבר מססע למסע היו מפרקין
 אותו מסקמתו ונושאין אותו עד מקום
 אשר ישכון שם העני ויחנו שם ומקימין
 אותו: והזר הקרב. לעבודתם זו: יומת.
 בידי שמים: (כב) ואיש על דגלו. כמו
 שהדגלים סדורים בספר זה שלש שנים
 לכל דגל: (כג) ילא יהיה קצף. אס מעשו
 כמלותי לא יהיה קצף ואס לאו ש'כנאו
 זרים בעבודתם זו יהיה קצף כמו שמלכו
 במעשה קרת כי ילא הקלף וגומר (כמדבר
 י"ז):

באותות

משכנא

ב א ו ר

איוה שירות ומתורגס בלשון אשכנזי (פוטט וויפטרעגען): (כא) ובנסע המשכן, יבאר מה
 שאזר נפסוק הקודם כמה ישאו את המשכן והם ישרתהו, שאזר שהאשא הזה יהיה בנוסוע
 המשכן ויורידו אתו הלויים והם אהרן ובניו (כי על הלויים אמר להלן: ד' ע"ו) ולא
 יגעו אל הקודש עד כלות אהרן ובניו להורידו ולכסותו) ולא ישאוהו הלויים על סדר החלוקה
 לשלשה נתי חנותם: והזר, מבני לוי, ואס הוא ישראל: (כב) וחנו בני ישראל, יבאר עלמה
 שאמר למעלה וסביב למשכן יחנו, אמר כי בני ישראל יחנו איש על מחנהו כמפורש בפרשה
 הסמוכה, ואולם הלויים יחנו בתוך המחנות קרוב למשכן העדות ושמרו שלא יקרבו זרים אל
 המשכן ולא יהיה קצף על העדה. ואחר שאזר הטעם שלא נמנו הלויים בתוך בני ישראל חזר
 לענינו הראשון לדבר ממספר בני ישראל שיחנו כל שבע ושבע על מקומו על סדר הדגליה,
 וחס"ז

תרגום אשכנזי

במדבר א ב

הַעֲדוֹת: (נד) וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה

(נד) דיא קינדער ישראלים טהאטען אלוץ, וויאדער עוויג געמשה בעפאהלען האטטע, זאטהאטען זיא.

שלישי

פ

ב (ה) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־

ב (ה) דער עוויגע רעדטע מיט משה אונד אהרן אונד שמראך: (ג) יעדער מאן פאן דען קינדערן ישראלים זאלל זיך בייא זיינער פאהגע, נאך דעם צייטען זיינער פאמי ליע, האלטען, אין אייניגער ענטפערונג זאללען זיא זיך אום

אֶהְרֹן לֵאמֹר: (ג) אִישׁ עַל־דִּגְלוֹ

בְּאֶתֶת לְבַיִת אֲבֹתָם יַחֲנוּ בְנֵי

יִשְׂרָאֵל מִנֶּגֶד סָבִיב לְאֹהֶל־

מועד

ר ש י

תרגום אונקלוס

מִשְׁכַּנְא דְסִהְדוּחַא: (נד) וַעֲבָדוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל

ב (ב) באותות. כל דגל יהיה לו אות

כְּכֹל דְפִקִּיד יְיָ ית מֹשֶׁה בֶּן עֶקְדוֹ:

מפה לבועה חלויה בו לבעו של זה לא לבעו של זה לבע כל אחד כנוון

ב (ה) וּמִלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וְעִם אֶהְרֹן לְמִימָר:

אננו הקבועה בחושן ומחוך כך יביר כל אחד את דגלו. דבר אחר באותות לבית

ב (ג) גַּבְרַעַל טַקְסִיָּה בְּאֶחָן לְבַיִת אֲבֹתָהוֹן

אבותם באות שמסר להם יעקב אביהם כשגאזוהו ממלרים שנאמר ויעשו בניו לו

יִשְׂרָאֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְלָקָבֵל סְחֹר סְחֹר לְמִשְׁבֵּן

כן כאשר לוס (בראשית נ') יהודה ויששכר וזולן ישאיהו מן המזרח וראובן ושמעון

ומנא

וגד מן הדרום נו' כדאימא בתחומא נפרשה זו: מנגד. מרחוק מיל כמו שנאמר ביהושע אך רחוק יהיה ביניכם וביניו כאלפים אמה (יהושע ה') שיוכלו לנוא בשנת משה ואהרן ובניו

והלוים

באור

ואח"כ זכור על מנין הלוים מכן חלש שיפדו את הנכורות ומנין השני מכן שלשים שנה הראוים לעבודת משא והודיעו סדר חנייתם סביב למשכן ועבודת כ"א משלשה בתי אבותם, ואחר שנסדרו ונקבעו הממנות זכור השם על קדושתן ולשלש הטמאים מן הממנות:

ב (ב) על דגלו באחח, כל דגל יהיה בו מפה לבועה חלויה בו, לבעו של זה לא לבעו של זה, לבע כל אחד כעין אננו הקבועה בחשן, (ראש"י), וקדמונינו אמרו שהיה בדגל

ראובן לורת אדם, ומזויריים עליו דודאים, ובדגל יהודה לורת אריה כי בו המשילו יעקב, ובדגל אפרים לורת שור, מטעם בכור שורו, ובדגל דן לורת נשר עד שידמו לכרובים שראם

יחזקאל הכניא. (ראש"ע): מנגד, מרחוק, וכיהושע פירש שיעור ההחזקה אך רחוק יהיה ביניו

בינו

המעמר

ב (ב) באחח, ת"א באחון, כנר העיר החכם הכולל רבי שמואל דוד לולאטו בספרו סיקר אוהב גר, שנקלח כתוב באת יין ונקלחם באחיו וכחב וכן עקר לפי הנמלא בדניאל (ו' כ"ח).

ויחכן שאין הנדל בין אחיו ובין אחיו שכן הוא לרוב נספר הזוכר, דאל"כ ראוי לתקן במקום אחותיה (דברים י"א ג') כמו שהוא בכל הספרים, אחותי, לפי הנמלא בדניאל אחותי כמה דברבין

(ג' ל"ג), וגם מאן דאמר אחיו לא משתבש וכן הוא בפולגילוטא אנוירשה אשר לי שנת של"ב (ד"ה).

במחך